

Relacions euro-mediterrànies

Missatge

La Unió Europea ha de ser un dels principals actors en la regió mediterrània, no només per la proximitat geogràfica, sinó també pels interessos comuns i les relacions històriques que vinculen els països de les dues ribes de la Mediterrània. La UE ha d'apostar per una Política Europea de Veïnatge (PEV) més ambiciosa, que fomenti la cooperació multilateral i al mateix temps, exigeixi el compliment estricte dels criteris polítics de respecte a la democràcia i als drets humans.

Context

Les relacions de la Unió Europea amb els països mediterranis formen part de la Política Europea de Veïnatge (PEV). La UE ha adoptat plans d'acció bilaterals amb aquests països (excepte amb Líbia i Síria, en què les negociacions continuen suspeses per la inestabilitat que es viu en aquests països). L'any 2008 es va crear la Unió per la Mediterrània (UpM), una associació multilateral que no ha acabat de donar el resultat esperat. La situació socioeconòmica de la regió però, continua sent preocupant, per les contínues violacions dels drets humans, de l'estat de dret i les llibertats fonamentals, pels alts nivells d'atur juvenil i d'exclusió social, la corrupció, els fluxos migratoris, la manca d'un veritable sector privat, la disminució de les inversions estrangeres directes (IED), el mal estat de la infraestructura i per la disminució del turisme. El sector energètic està dominant la regió, sobretot després dels descobriments de reserves de gas a la Mediterrània oriental, fet que ha provocat tensions entre els veïns de la zona i l'aparició de nous actors (Rússia i Xina). La UE no ha tingut una influència real a la zona i li ha faltat voluntat política per dissenyar polítiques més ambicioses encaminades a abordar els reptes de la regió i aprofitar sinèrgies.

Dades

- Els països que formen part de l'Associació Euromediterrània són: Algèria, Egipte, Israel, Jordània, Líban, Líbia, Marroc, Palestina, Síria, Tunísia i Turquia.
- La regió euromediterrània representa un 9,4% del comerç exterior de la UE.
- Actualment s'estan duent a terme les negociacions sobre els acords de lliure comerç entre la UE i Marroc i entre la UE i Tunísia (DCFTA).
- (Febrer 2019) el Parlament Europeu aprova la renovació de l'acord de pesca entre la UE i el Marroc, que atorga més de 90 llicències a barques espanyoles, i ha descartat la possibilitat de preguntar al Tribunal de Justícia de la UE (TUE) per la seva legalitat per incloure aigües adjacents al Sàhara Occidental, en les quals es realitzen el 90% de les captures.
- La Unió per la Mediterrània (UpM) està formada per 42 països (Síria va congelar la seva participació l'any 2011).

Idees força

- **Els països de la zona mediterrània són una aposta estratègica** pels interessos de la Unió Europea i per Catalunya, per la seva proximitat i posició geoestratègica. Aquesta realitat ofereix oportunitats.

- Clam creixent en les societats dels països mediterranis per aconseguir **una major participació i obertura de la vida política**, com a conseqüència d'un major grau d'educació, de l'aparició d'una incipient classe mitjana i les facilitats d'accés als mitjans audiovisuals (televisió i Internet), que provoca tensions internes amb les classes dominants.
- **Els joves representen una part important de la població a la regió i són actors de canvi.** Van tenir un paper especialment actiu durant les revoltes de la Primavera Àrab, en què es van manifestar a favor de la democràcia per reclamar una millor qualitat de vida i futur. No se'ls pot oblidar.
- **Aprofitar les sinèrgies** entre països de la regió (a nivell empresarial, cultural, etc.).

Propostes

1. **Les relacions euro-mediterrànies han de tornar a ser una de les prioritats** de la política exterior de la UE, les quals han de fomentar el diàleg, la inclusió democràtica, política i socioeconòmica, així com la prevenció de conflictes, el multilateralisme i la cooperació entre els països de la zona.
2. **Apostar per una política europea de veïnatge ambiciosa**, basada en el respecte als drets humans i la igualtat de gènere, la no discriminació i amb una activitat empresarial compromesa amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), la transparència en la gestió i el bon govern.
3. Dissenyar mesures que permetin **evitar el risc que alguns països de la regió utilitzin mesures de contenció dels fluxos migratoris** per buscar un major aprofitament en el seu diàleg polític i polític amb la UE.
4. **Cal que la UE es reafirmi en els seus valors fundacionals** impulsant polítiques a curt, mig i llarg termini que apostin per la lluita contra les màfies que s'aprofiten de la situació de vulnerabilitat dels immigrants.
5. **Els joves han de ser un focus principal de l'acció de la UE cap a la regió**, amb un enfocament intersectorial. Cal que les polítiques de joventut s'integrin en totes les polítiques que la UE duu a terme a la regió.
6. La política europea de veïnatge ha de fomentar el disseny i la **implementació d'accions clau que permetin oferir més oportunitats de treball, facilitar l'emprenedoria i millorar la qualitat de l'educació** als països de la zona, a través de processos participatius i més democràtics que ajudin en l'elaboració de documents estratègics.
7. Les institucions europees han de **vetllar perquè les inversions econòmiques i empresarials en els països mediterranis respectin els valors i principis fundacionals** de la Unió. Les subvencions i ajudes al desenvolupament de l'UE per tant, han de tenir en compte que es compleixin aquests aspectes.
8. Donar suport a la proposta de **crear un programa Erasmus euromediterrani** separat de l'Erasmus +